

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B****NÕUKOGU DIREKTIIV 92/58/EMÜ,**

24. juuni 1992,

töökohas kasutatavate ohutus- ja/või tervisekaitsemärkide miinimumnõuete kohta (ühheksas üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses)

(EÜT L 245, 26.8.1992, lk 23)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/30/EÜ, 20. juuni 2007	L 165	21	27.6.2007
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/27/EL, 26. veebruar 2014	L 65	1	5.3.2014
► <u>M3</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1243, 20. juuni 2019	L 198	241	25.7.2019

▼ B

NÕUKOGU DIREKTIIV 92/58/EMÜ,

24. juuni 1992,

töökohas kasutatavate ohutus- ja/või tervisekaitsemärkide
miinimumnõuete kohta (ühendas üksikdirektiiv direktiivi
89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses)

I JAGU

ÜLDSÄTTED

*Artikkel 1***Eesmärk**

1. Käesolevas direktiivis, mis on üheksas üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses, sätestatakse töökohas kasutatavate ohutus- ja/või tervisekaitsemärkidega seotud miinimumnõuded.

▼ M2

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata märkide suhtes, mida kasutatakse ohtlike ainete ja segude, toodete ja/või seadmete turule laskmiseks, v.a juhul, kui liidu õigusnormides on sellele otseselt viidatud.

▼ B

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata märkide suhtes, mida kasutatakse maantee-, raudtee-, siseveekogude-, mere- ja õhutranspordi reguleerimiseks.

4. Direktiivi 89/391/EMÜ sätteid kohaldatakse tervikuna kogu lõikes 1 nimetatud valdkonnas, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi rangelmate ja/või erisätete kohaldamist.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *ohutus- ja/või tervisekaitsemärgid* — märgid, mis viitavad konkreetsele objektile, tegevusele või olukorrale ja mis annavad teavet või juhiseid ohutuse ja/või tervisekaitse kohta töökohas olenevalt asjaoludest kas sildi, värvi, valgustatud märgi või helisignaali, suulise märguande või viipemärkide abil;
- b) *keelumärk* — märk, mis keelab käitumise, millega võib kaasneda oht või mis võib põhjustada ohtu;
- c) *hoiatusmärk* — märk, mis hoiatab riski või ohu eest;
- d) *kohustusmärk* — märk, mis näeb ette konkreetse käitumise;
- e) *varuväljapääsu- või esmaabimärk* — märk, mis annab teavet varuväljapääsude või esmaabi- või päästevahendite kohta;
- f) *teavitusmärk* — märk, mis annab punktides b–e nimetatata teavet;

▼B

- g) *silt* — märk, mis annab geomeetriliste kujundite, värvide ja sümboli või piktogrammi abil konkreetset teavet ja mille muudab nähtavaks piisavalt tugev valgustus;
- h) *täiendav silt* — silt, mida kasutatakse koos ühe punktis g kirjeldatud märgiga ja mis annab täiendavat teavet;
- i) *ohutusvärv* — värv, millele on antud konkreetne tähendus;
- j) *sümbol või piktogramm* — kujutis, mis kirjeldab olukorda või näeb ette konkreetse käitumise ja mida kasutatakse sildil või valgustatud pinnal;
- k) *valgustatud märk* — märk, mille tekitab läbipaistvast või poolläbipaistvast materjalist seadis, mida valgustatakse seestpoolt või tagant selliselt, et tekib mulje helendavast pinnast;
- l) *helisignaali* — kodeeritud helisignaali, mida tekitab ja edastab selleks projekteeritud seade ilma inim- või tehishäält kasutamata;
- m) *suuline märguanne* — eelnevalt kindlaksmääratud verbaalne sõnum, mille edastab inim- või tehishääli;
- n) *käega antav märguanne* — käsivarte ja/või käelabade kodeeritud vormis liigutamine ja/või asend, mida kasutatakse töötajate jaoks riski või ohtu kujutavaid manöövreid sooritavate isikute juhendamiseks.

II JAGU

TÖÖANDJA KOHUSTUSED

Artikkel 3

Üldeeskirjad

1. Tööandjad kannavad hoolt käesoleva direktiiviga ettenähtud ohutus- ja/või tervisekaitsemärkide eest, kui ohte ei saa vältida või piisavalt vähendada ühiskaitsetehnikatega või töökorraldusmeetmete, -meetodite või -menetlustega, või tagavad selliste märkide olemasolu.

Tööandjad võtavad arvesse direktiivi 89/391/EMÜ artikli 6 lõike 3 punkti a kohast riski hindamist.

2. Ilma et see piiraks V lisa kohaldamist, paigaldatakse maantee-, raudtee-, siseveekogude-, mere- ja õhutranspordi reguleerimiseks kasutatavad märgid, kui see on sellise transpordiliigi puhul vaja lik, ettevõttesse ja/või asutusse.

Artikkel 4

Esmakordselt kasutatavad ohutus- ja/või tervisekaitsemärgid

Ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist, peab ohutus- ja/või tervisekaitsemärk, mida kasutatakse töökohas esmakordselt pärast artikli 11 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kuupäeva, vastama I–IX lisas sätestatud miinimumnõuetele.

Artikkel 5

Juba kasutatavad ohutus- ja/või tervisekaitsemärgid

Ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist, peab ohutus- ja/või tervisekaitsemärk, mida kasutati töökohas juba enne artikli 11 lõike 1 esimeses lõigus osutatud kuupäeva, vastama I–IX lisas sätestatud miinimumnõuetele hiljemalt kaheksateistkümnene kuu möödumisel nimetatud kuupäevast.

Artikkel 6

Erandid

1. Võttes arvesse asjaomaste ettevõtete tegevuste liike ja/või suurust, võivad liikmesriigid täpsustada, millistesse kategooriatesse kuuluvatel ettevõtetel on lubatud asendada käesolevas direktiivis sätestatud valgustatud märgid ja/või helisignaalid täielikult, osaliselt või ajutiselt alternatiivsete abinõudega, mis tagavad kaitstuse sama taseme.

2. Liikmesriigid võivad pärast tööturu mõlema osapoollega konsulteerimist kalduda kõrvale VIII lisa punkti 2 ja/või IX lisa punkti 3 kohaldamisest, kui nad kehtestavad alternatiivsed abinõud, mis tagavad sama kaitstuse taseme.

3. Liikmesriigid konsulteerivad lõike 1 rakendamisel tööandjate ja töötajate organisatsioonidega vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ja/või tavadele.

Artikkel 7

Töötajate teavitamine ja juhendamine

1. Ilma et see piiraks direktiivi 89/391/EMÜ artikli 10 kohaldamist, teavitatakse töötajaid ja/või nende esindajaid kõikidest meetmetest, mida võetakse seoses ohutus- ja/või tervisekaitsemärkidega töökohal.

2. Ilma et see piiraks direktiivi 89/391/EMÜ artikli 12 kohaldamist, tuleb töötajatele anda sobivad juhised, eeskätt konkreetsete suuniste vormis, seoses ohutus- ja/või tervisekaitsemärkidega töökohal.

Eelkõige hõlmab esimeses lõigus osutatud juhiste andmine märkide tähendust (eriti juhul, kui märk sisaldab sõnu) ning üldisi ja konkreetseid käitumisjuhiseid.

Artikkel 8

Töötajate nõustamine ja nende osalemine

Töötajate ja/või nende esindajatega konsulteerimine ja nende osalemine toimub direktiivi 89/391/EMÜ artikli 11 kohaselt käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes, kaasa arvatud I–IX lisa.

▼ BIII JAGU
MUUD SÄTTED▼ M3*Artikkel 9***Lisade muutmine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 9a vastu delegeeritud õigusakte lisades üksnes tehniliste muudatuste tegemiseks, et võtta arvesse töökohas kasutatavate ohutus- ja/või tervisekaitsemärkide või seadmete projekteerimise ja tootmisega seotud tehnilist ühtlustamist ja standardimist, samuti tehnika arengut, muudatusi rahvusvahelistes normides või spetsifikaatides ning töökohtades kasutatavaid ohutus- ja/või tervisekaitsemärke või seadmeid puudutavate teadmiste täiendamist.

Kui nõuetekohaselt põhjendatud ja erakorralistel juhtudel, mis kujutavad endast vahetut, otsest ja tõsist ohtu töötajate ja muude isikute füüsilisele tervisele ja ohutusele, on tungiva kiireloomulisuse tõttu vaja võtta meetmeid väga lühikese aja jooksul, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 9b sätestatud menetlust.

*Artikkel 9a***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 9 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 26. juulist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 9 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppe (1) sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 9 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu

(1) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

▼M3

on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 9b***Kiirmenetlus**

1. Käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata vastuväidet kooskõlas lõikega 2. Delegeeritud õigusakti teatavakstege-misel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.

2. Euroopa Parlament või nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid artikli 9a lõikes 6 osutatud korras. Sellisel juhul tunnistab komisjon pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide, õigusakti viivitamata kehtetuks.

▼B*Artikkel 10*

1. Direktiiv 77/576/EMÜ tunnistatakse kehtetuks artikli 11 lõike 1 esimeses lõigus nimetatud kuupäeval.

Artiklis 5 osutatud juhtudel kehtib kõnealune direktiiv siiski veel maksi-maalselt kuni kaheksateist kuud pärast nimetatud kuupäeva.

2. Kõiki viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viide-tena käesoleva direktiivi vastavatele sätetele.

*Artikkel 11***Lõppsätted**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 24. juuniks 1994.

Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga regu-leeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusaktide teksti.

▼M1**▼B***Artikkel 12*

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

I LISA

MIINIMUMNÕUDED TÖÖKOHTADES KASUTATAVATELE OHUTUS- JA/VÕI TERVISEKAITSEMÄRKIDELE

1. Sissejuhatavad märkused

- 1.1. Kui vastavalt direktiivi artiklis 3 sätestatud üldeeskirjadele nõutakse ohutus- ja/või tervisekaitsemärke, peavad need vastama II–IX lisas sätestatud konkreetsetele nõuetele.
- 1.2. Käesolevas lisas tutvustatakse kõnealuseid nõudeid, kirjeldatakse ohutus- ja/või tervisekaitsemärkide erinevaid kasutusmooduseid ja esitatakse märkide vahetamise ja kombineerimise üldeeskirjad.
- 1.3. Ohutus- ja või tervisekaitsemärke võib kasutada ainult selleks, et edastada käesolevas direktiivis sätestatud teavet.

2. Märkide tüübid

2.1. Alalised märgid

- 2.1.1. Keeldude, hoiatuste ja kohustuslike nõuete ning varuväljapääsude ja esmaabivahendite asukoha ja identifitseerimise jaoks tuleb kasutada alalisi silte.

Tuletõrjevahendite asukoha ja identifitseerimise märgistamiseks tuleb kasutada silte ja/või ohutusvärvi.

- 2.1.2. Mahutitele ja torudele tuleb sildid paigaldada vastavalt III lisale.

- 2.1.3. Kohad, kus on oht põrgata kokku takistustega või kukkuda, tuleb alaliselt märgistada ohutusvärvi ja/või siltidega.

- 2.1.4. Liikumisteed tuleb alaliselt märgistada ohutusvärviga.

2.2. Ajutised märgid

- 2.2.1. Valgustatud märke, helisignaale ja/või suulisi märguandeid tuleb, võttes arvesse punktis 3 sätestatud märkide vahetamise ja kombineerimise võimalust, kasutada ohust teatamiseks, kutsumaks inimesi üles teatavale käitumisele ja inimeste evakueerimiseks häda korral.

- 2.2.2. Viipemärke ja/või suulisi märguandeid tuleb vajaduse korral kasutada selleks, et juhendada riskantseid või ohtlikke manöövreid teostavaid inimesi.

3. Märkide vahetamine ja kombineerimine

- 3.1. Kui järgmised vahendid on võrdselt tõhusad, võib kasutada ükskõik millist neist:

— ohutusvärv või silt selliste kohtade märgistamiseks, kus on takistus või järsk aste,

— valgustatud märgid, helisignaale või suulised märguanded,

— viipemärgid või suulised märguanded.

▼B

3.2. Mõningat tüüpi märke võib koos kasutada:

- valgustatud märgid ja helisignaalid,
- valgustatud märgid ja suulised märguanded,
- viipemärgid ja suulised märguanded.

4. Allpool toodud tabelis esitatud juhendid kehtivad kõigi märkide suhtes, mis sisaldavad ohutusvärve:

Värv	Tähendus või eesmärk	Juhendid ja teave
Punane	Keelumärk	Ohtlik käitumine
	Häire	Peatumine, sulgemine, häda-seiskamisseadised Evakueeruda
	Tuletõrjevahendid	Tunnused ja asukoht
Kollane või merevaigu- kollane	Hoiatusmärk	Olge ettevaatlik, võtke kasu- tusele ettevaatusabinõud Uurige olukorda
Sinine	Kohustusmärk	Spetsiifiline käitumine või tegevus Kandke isikukaitsevahendeid
Roheline	Varuväljapääs, esmaabimärk	Uksed, väljapääsud, liikumis- teed, vahendid, seadmed
	Ohtu ei ole	Normaalne olukord taastunud

5. Märgi tõhusust ei tohi kahjustada järgmised asjaolud:

- 5.1. sama liiki infoallika olemasolu, mis segab nähtavust või kuuldavust; seepärast eelkõige:
 - 5.1.1. tuleks vältida liialt paljude märkide paigutamist üksteise lähedusse;
 - 5.1.2. samal ajal ei tohiks kasutada kaht valgustatud märki, mida võib omavahel segi ajada;
 - 5.1.3. valgustatud märki ei tohi kasutada teise samalaadse valgustatud allika lähedal;
 - 5.1.4. samal ajal ei tohi kasutada kaht helisignaali;
 - 5.1.5. helisignaali ei tohi kasutada, kui ümbritsevat müra on liialt palju;
- 5.2. märkide või signaalseadmete kehv kujundus, ebapiisav arv, ebaõige asukoht, halb seisund või vigane funktsioneerimine.
6. Vastavalt nõuetele tuleb märke ja signaalseadmeid regulaarselt puhastada, hooldada, kontrollida, parandada ja vajadusel need asendada, et tagada nende oluliste ja/või funktsionaalsete omaduste säilimine.
7. Paigaldatavate märkide ja signaalseadmete arv ja asukoht sõltuvad riski või ohu ulatusest või kaetava piirkonna suuruselt.

▼B

8. Toidet vajavatel märkidel peab olema kindel tagavaratoide elektrikatkese puhuks, kui elektrikatkestus ei elimineeri ohtu.
9. Valgustatud märgi ja/või helisignaali sisselülitamine näitab, millal vajalik tegevus peaks algama; märk või signaal peab töötama seni, kuni tegevus kestab.

Valgustatud märgid ja helisignaale tuleb pärast kasutamist viivitamata reaktiveerida.
10. Valgustatud märke ja helisignaale tuleb kontrollida enne kasutuselevõtmist tagamaks, et nad töötavad korralikult ja on tõhusad, ning pärast seda regulaarsete ajavahemike järel.
11. Kui asjaomased töötajad on nägemis- või kuulmispuudega, kaasa arvatud isikukaitsevahendite kasutamisest põhjustatud kuulmispuudega, tuleb võtta meetmeid kõnealuste märkide täiendamiseks või asendamiseks.

▼M2

12. Ohtlike ainete või segude märkimisväärsete koguste ladustamiseks kasutatavad alad, ruumid või aiaga ümbritsetud territooriumid tuleb tähistada II lisa punktis 3.2 osutatud sobiva hoiatusmärgiga või III lisa punktis 1 sätestatud tähisega, v.a juhul, kui üksikpakendite või mahutite sildid on selleks otstarbeks sobivad.

Kui II lisa punktis 3.2 ei ole samaväärset hoiatusmärki, millega hoiatada isikuid ohtlike keemiliste ainete või segude eest, tuleb kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 ⁽¹⁾ V lisas sätestatud asjakohast ohupiktogrammi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

II LISA

MÄRKIDELE ESITATAVAD ÜLDISED MIINIMUMNÕUDED

1. Olulised omadused

- 1.1. Siltide kuju ja värvid on sätestatud punktis 3 vastavalt nende eesmärgile (keeldu, hoiatust, kohustuslikku toimingut, evakuatsiooniteed, avariiseadmeid ja tuletõrjevahendeid tähistavad märgid).
- 1.2. Piktogrammid peavad olema võimalikult lihtsad ja sisaldama ainult olulisi detaile.
- 1.3. Kasutatavad pictogrammid võivad punktis 3 esitatutest pisut erineda või olla pisut üksikasjalikumad, kui nad kannavad sama tähendust ning erinevused või mugandused ei muuda tähenduse mõistmist keerulisemaks.
- 1.4. Sildid tuleb valmistada pörutus- ja ilmastikukindlast materjalist, mis sobib ümbritseva keskkonnaga.
- 1.5. Siltide mõõtmed, värviomadused ja fotomeetrilised omadused peavad olema sellised, et märgid oleksid hästi nähtavad ja kergesti mõistetavad.

2. Kasutustingimused

- 2.1. Põhimõtteliselt tuleb sildid paigutada sobivale kõrgusele ja vaatenurga suhtes sobivasse asendisse, võttes arvesse võimalikke takistusi üldise ohu korral alale pääsemise kohas või konkreetse ohu või objekti vahetus läheduses, ning hästi valgustatud, lihtsalt juurdepääsetavasse ja nähtavasse kohta.

Ilma et see piiraks direktiivi 89/654/EMÜ sätete kohaldamist, tuleks kehva loomuliku valguse korral kasutada fosforesceerivaid värve, helkmaterjale või tehisvalgustust.

- 2.2. Kui kaob olukord, millele silt viitab, tuleb silt kõrvaldada.

3. Kasutatavad sildid

3.1. Keelumärgid

Olulised omadused:

— ümar kuju,

— must pictogramm valgel taustal, punane serv ja diagonaaljoon (punane osa peab moodustama vähemalt 35 % märgi pinnast).

Kasutatavad märgid

Suitsetamine keelatud

Suitsetamine ja lahtine tuli keelatud

Jalakäijatel sisenemine keelatud

▼B

Veega kustutamine keelatud

Joogiks kõlbmatu vesi

Võõrastel sisenemine keelatud

Tööstusveokitel sisenemine keelatud

Mitte puudutada

3.2. Hoiatusmärgid

Olulised omadused:

- kolmnurkne kuju,
- must piktogramm kollasel taustal, must serv (kollane osa peab moodustama vähemalt 50 % märgi pinnast).

Tuleohtlik materjal või kõrge temperatuur ⁽¹⁾

Plahvatusohtlik aine

Mürgine aine

Sööbiv aine

Radioaktiivne aine

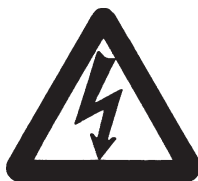

Rippuv last

⁽¹⁾ Kui kõrge temperatuuri tähistamiseks puudub eraldi märk.

▼ B

Tööstusveokid

Ettevaatust: elekter

Ohuala
► ⁽¹⁾ M2

Laserkiirgus

Oksüdeeriv aine

Mitteioniseeriv kiirgus

Tugev magnetväli

Takistused

Kukkumisoht

Bioloogiline oht

Madal temperatuur

(*) Piktogramm on ette nähtud nõukogu 26. novembri 1990. aasta direktiiviga 90/679/EMÜ töötajate kaitse kohta bioloogiliste mõjuritega kokkupuutest tulenevate ohtude eest tööl (seitsmes üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) EÜT L 374, 31.12.1990, lk 1.

(***) Seda hoiatusmärki ei kasutata ohtlike keemiliste ainete ega segude eest hoiatamiseks, v.a juhul, kui hoiatusmärki kasutatakse kooskõlas III lisa punkti 5 teise lõiguga selleks, et tähistada ohtlike ainete või segude ladusid.

▼B3.3. *Kohustusmärgid*

Olulised omadused:

- ümar kuju,
- valge piktogramm sinisel taustal (sinine osa peab moodustama vähemalt 50 % märgi pinnast).

Kanda kaitseprille

Kanda kaitsekiivrit

Kanda kõrvaklappe

Kanda respiratoorit

Kanda kaitsejalatseid

Kanda kaitsekindaid

Kanda kaitseriietust

Kanda näokaitset

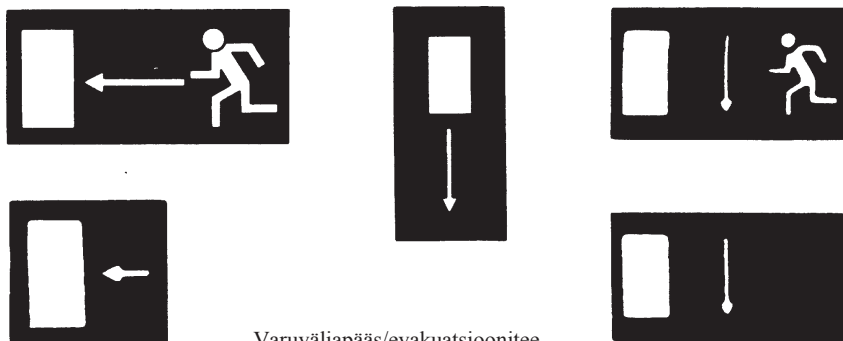
Kanda kaitserakmeid

Jalakäijad peavad kasutama
seda teedÜldine kohustusmärk (vajadusel kasu-
tada koos mõne muu märgiga)

▼B3.4. *Varuväljapääsu- või esmaabimärgid*

Olulised omadused:

- ristküliku või ruudu kuju,
- valge piktogramm rohelisel taustal (roheline osa peab moodustama vähemalt 50 % märgi pinnast).

Varuväljapääs/evakuatsioonitee

Sinnapoole (täiendava informatsiooni märk)

Esmaabipunkt

Kanderaam

Esmaabidušš

Silmadušš

Telefon esmaabi väljakutsumiseks või evakueerimiseks

▼B3.5. *Tuletõrjemärgid*

Olulised omadused:

- ristküliku või ruudu kuju,
- valge piktogramm punasel taustal (punane osa peab moodustama vähemalt 50 % märgi pinnast).

Tuletõrjevoolik

Redel

Tulekustuti

Telefon tuletõrje
kutsumiseks

Sinnapoole (täiendava informatsiooni märk)

▼B*III LISA***MAHUTITELE JA TORUDELE KANTAVATE MÄRKIDE
MIINIMUMNÕUDED****▼M2**

1. Mahutid, mida töökohtades kasutatakse ohtlike keemiliste ainete või segude jaoks, mis on määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud füüsikaliste või terviseohtude kriteeriumide kohaselt ohtlikud, ning mahutid, mida kasutatakse selliste ohtlike ainete või segude ladustamiseks, koos nähtavate torudega, mis sisaldavad või mille kaudu transporditakse selliseid ohtlikke aineid ja segusid, peavad olema tähistatud asjakohase ohupiktogrammiga vastavalt kõnealusele määrusele.

Esimest lõiku ei kohaldata mahutite suhtes, mida töökohtades kasutatakse lühiajaliselt, ega mahutite suhtes, mille sisu muutub sageli, tingimusel et võetakse muid asjakohaseid meetmeid eelkõige seoses teavitamise ja/või koolitusega, mis tagavad samasuguse kaitsetaseme.

Esimeses lõigus osutatud tähistust võib:

- asendada II lisa sätestatud hoiatusmärkidega, kasutades samu piktogramme või sümboluid. Kui II lisa punktis 3.2 ei ole samaväärset hoiatusmärki, tuleb kasutada määruse (EÜ) nr 1272/2008 V lisa sätestatud asjakohast ohupiktogrammi;
- täiendada lisateabega, näiteks ohtliku aine või segu nimetuse ja/või valemiga ning ohtu puudutavate üksikasjadega;
- mahutite transportimise korral töökohtas täiendada või asendada märkidega, mida kohaldatakse ohtlike ainete või segude transportimisel kogu liidus.

▼B

2. Tähisted tuleb kinnitada järgmiselt:
 - nähtavale küljele (külgedele),
 - paindumatul, isekleepuval või värvitud kujul.
3. Vajaduse korral peavad käesoleva lisa esimeses punktis nimetatud märkidel olema II lisa punktis 1.4. määratletud olulised omadused ning nad peavad vastama II lisa punktiga 2 siltidele kehtestatud kasutusnõuetele.
4. Ilma et see piiraks punktide 1, 2 ja 3 kohaldamist, peavad torudel kasutatavad tähisted olema paigutatud nähtavale kohale kõige ohtlikumate punktide, näiteks ventiilide ja liitekohtade lähedusse ning asuma üksteisest mõistlikul kaugusel.
5. Ohtlike ainete või ►M2 segude ◄ märkimisväärsate koguste ladustamiseks kasutatavad alad, ruumid või aiaga ümbritsetud territooriumid tuleb tähistada sobiva II lisa punktis 3.2 osutatud hoiatusmärgiga või III lisa punktile 1 vastava tähisega, kui üksikpakendite või mahutite sildid pole selleks otstarbeks sobivad, võttes mõõtmete osas arvesse II lisa punkti 1.5.

Hulga ohtlike ainete või ►M2 segude ◄ laod võib tähistada ohuala hoiatusmärgiga.

Eespool nimetatud märgid ja tähisted tuleb võimaluse korral paigutada ladustamisalale või ladustamisruumi viiva ukse lähedale.

*IV LISA***MIINIMUMNÕUDED TULETÕRJEVAHENDITE JA NENDE ASUKOHA
TÄHISTAMISELE****1. Sissejuhatav märkus**

Käesolevat lisa kohaldatakse ainult tuletõrjeks kasutatavate vahendite suhtes.

2. Tuletõrjevahendid peavad olema kindlat värvi ning nende asukoht peab olema märgistatud sildiga ja/või nende hoiukoht või neile juurdepääsemise koht spetsiaalse värviga.

3. Tuletõrjevahendid tuleb tähistada punase värviga.

Punaseks värvitud ala peab olema piisavalt suur, et tuletõrjevahendeid oleks lihtne ära tunda.

4. Tuletõrjevahendite asukoha tähistamiseks tuleb kasutada II lisa punktis 3.5 sätestatud silte.

V LISA

**MIINIMUMNÕUDED TAKISTUSTE, OHTLIKE KOHTADE JA
LIIKUMISTEEDE TÄHISTAMISEKS KASUTATAVATELE
MÄRKIDELE**

1. Takistuste ja ohtlike kohtade märgid

- 1.1. Ettevõtte hoonestatud tsoonis töötajatele töö ajal juurdepääsetav koht, kus on takistustega kokkupõrkamise või inimeste või esemete kukkumise oht, tuleb märgistada kas vahelduvate kollaste ja mustade või vahelduvate punaste ja valgete triipudega.
- 1.2. Märgistuse mõõtmed peavad olema vastavuses kõnealuse takistuse või ohtliku koha suurusega.
- 1.3. Kollased ja mustad või punased ja valged triibud peavad olema ligikaudu 45° nurga all ning enam-vähem ühesuursed.
- 1.4. Näide:

2. Liikumisteede märgistamine

- 2.1. Kui ruumide kasutamine ja sisseseade seda töötajate kaitseks eeldab, tuleb sõidukite liikumisteed selgelt tähistada hästi nähtavat (eelistatavalt valget või kollast) värvi pidevjoontega.
- 2.2. Jooned peavad paiknema nii, et oleks tagatud vajalik ohutu vahemaa sõidukite ja lähedal olevate objektide ning jalakäijate ja sõidukite vahel.
- 2.3. Kui see on otstarbekas, tuleb hoonestatud aladest väljaspool asuvad alalised liikumisteed samamoodi märgistada, kui neil teedel ei ole sobivaid piirdeid või sillutist.

VI LISA

MIINIMUMNÕUDED VALGUSTATUD MÄRKIDELE

1. Olulised omadused

- 1.1. Valgustatud märgist kiirataav valgus peab moodustama keskkonnaga sobiva helendava kontrasti vastavalt märgi kasutamise kavandatud tingimustele, kuid ei tohi liiga intensiivse valguse tõttu tekitada peegeldust ega olla vähese valguse tõttu halvasti nähtav.
- 1.2. Märgi valgustatud ala võib olla ühevärviline või sisaldada määratletud taustal olevat piktogrammi.
- 1.3. Ühevärvilise valgustatud märgi värv peab vastama I lisa punktis 4 esitatud värvide ja tähenduste tabelile.
- 1.4. Kui märgil on piktogramm, peab ka see vastama kõigile II lisas sätestatud asjaomastele reeglitele.

2. Kasutamist reguleerivad erieeskirjad

- 2.1. Kui seade võib edastada nii pidevaid kui ka vilkuvaid valgusmärguandeid, tuleb vilkuvat märguannet kasutada selleks, et anda märku tõsisemast ohust või suuremast vajadusest nõuetekohase/sätestatud sekkumise või abinõu järele, kui seda nõuaks pidev märguanne.

Vilkuva valgustatud märgi iga välgatuse kestus ja välgatuste sagedus peavad olema sellised, et:

— sõnum oleks selgesti mõistetav ja

— välditaks segadust erinevate valgustatud märkide või pidevalt valgustatud märgiga.

- 2.2. Kui vilkuvat märki kasutatakse helisignaali asemel või sellega koos, tuleb kasutada samasuguseid koode.
- 2.3. Tõsisest ohust hoiatava vilkuva valgusmärguande edastamise seaded peavad olema erijärelevalve all või varustatud lisalambiga.

*VII LISA***MIINIMUMNÕUDED HELISIGNAALIDELE****1. Olulised omadused****1.1.** Helisignaali peavad olema:

- a) ümbritsevast müra-st märgatavalt suurema helitugevusega, et helisignaal oleks kuuldav, kuid mitte liialt tugev või valu tekitav;
- b) lihtsalt äratuntavad, eelkõige heliimpulsi kestuse ja heliimpulsside või heliimpulssirühmade vaheliste intervallide osas, ning eristuma selgelt kõigist muudest helisignaalist ja ümbritsevast müra-st.

1.2. Kui seade võib edastada nii muutuva kui ka pideva sagedusega helisignaali, tuleb muutuvat sagedust kasutada selleks, et anda märku tõsisemast ohust või pakilisemast vajadusest nõuetekohase/sätestatud sekkumise või abinõu järele kui pideva sagedusega helisignaali puhul.**2. Kood**

Evakueerimissignaal peab olema pidev.

VIII LISA

MIINIMUMNÕUDED SUULISTELE MÄRGUANNETELE

1. Olulised omadused

- 1.1. Kõneleja ehk edastaja suulised märguanded ühele või mitmele kuulajale peavad olema (mõnikord kodeeritud) lühikeste tekstide, fraaside, sõnagruppide ja/või üksikute sõnade vormis.
- 1.2. Edastatavad sõnumid peavad olema võimalikult lühikesed, lihtsad ja selged; kõneleja verbaalsed võimed ja kuulaja(te) kuulmisvõime peavad olema sellised, et tagatud oleks usaldusväärne suuline verbaalne suhtlemine.
- 1.3. Suulised märguanded võivad olla vahetud (inimhäälega edastatud) või kaudsed (inim- või tehishääl, mida edastatakse mis tahes otstarbeka kanali kaudu).

2. Kasutamist reguleerivad erieeskirjad

- 2.1. Asjaomased isikud peavad kasutatavat keelt osakama hästi, et nad suudaksid edastatavat teadet õigesti hääldada ja sellest aru saada ning sellest tulenevalt tervise ja/või ohutuse seisukohalt sobival moel käituda.
- 2.2. Kui suulisi märguandeid kasutatakse žestide asemel või nendega koos, tuleks kasutada näiteks järgmisi koodsõnu:

— algus	käskluse alguse tähistamiseks
— seis	liikumise katkestamiseks või lõpetamiseks
— lõpp	toimingu lõpetamiseks
— tõsta	lasti tõstmiseks
— langeta	lasti langetamiseks
— edasi	} kasutatakse koos vastavate viipemärkidega
— tagasi	
— paremale	
— vasakule	
— oht	hädapeatumiseks
— kiiresti	liikumise kiirendamiseks, et tagada ohutus.

IX LISA

MIINIMUMNÕUDED VIIPEMÄRKIDELE

1. **Omadused**

Viipemärk peab olema täpne, lihtne, ulatuslik, kergesti edasiantav ja mõistetav ning teistest märguannetest selgelt eristatav.

Kui samal ajal kasutatakse mõlemat kätt, tuleb neid liigutada sümmeetriliselt ja ainult ühe märguande andmiseks.

Kui viipemärgid vastavad eespool esitatud tingimustele, võivad nad pisut erineda punktis 3 sätestatutest või olla üksikasjalikumad; kuid igal juhul peavad nad olema sama tähendusrikkad ja mõistetavad.

2. **Kasutamist reguleerivad erieeskirjad**

2.1. Viipemärke edastav isik (edaspidi signalseerija) annab käsivarte/käte liigutuste abil manööverdamisjuhiseid viipemärke vastuvõtvale isikule (edaspidi täitja).

2.2. Signalseerija peab suutma jälgida kõiki manöövreid, ilma et see talle ohtlik oleks.

2.3. Signalseerija ülesandeks peab olema ainult manööverdamise juhtimine ning läheduses olevate töötajate ohutuse tagamine.

2.4. Kui punktis 2.2 kirjeldatud nõuded ei ole täidetud, tuleb kasutada veel ühe või mitme täiendava signalseerija abi.

2.5. Täitja peab katkestama poolelioleva manööverdamise ja nõudma uusi juhi-
seid, kui ta ei saa saadud käsklusi täita nii, et vajalik ohutus oleks tagatud.

2.6. **Lisavarustus**

Täitja peab signalseerija raskusteta ära tundma.

Signalseerija peab kandma üht või mitut kergesti eristatavat eset, näiteks jakki, kiivrit, varrukaid või käesidet, või hoidma käes signalseerimissaua.

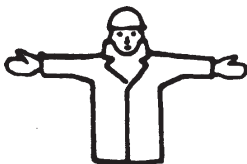
Eristatavad esemed peavad olema eredavärvilised, soovitatavalt kõik sama värvi, ja neid tohivad kasutada ainult signalseerijad.

3. **Kasutatavad kodeeritud viipemärgid**

Sissejuhatav märkus:

Järgmised kodeeritud viipemärgid ei piira muude ühenduse tasandil teatavates sektorites samasugusteks manöövriteks kasutatavate koodide kasutamist.

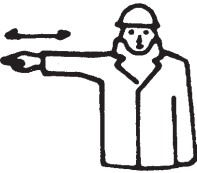
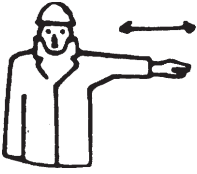
▼ **B**

Tähendus	Kirjeldus	Joonis
A. Üldised viipemärgid		
ALGUS Tähelepanu Käskluse algus	mõlemad ettepoole pööratud peopesadega käed on rõhtsalt välja sirutatud	
SEIS Katkestus Liikumise lõpp	ettepoole pööratud peopesaga parem käsi osutab üles	
Tegevuse LÕPP	mõlemad peopesad on rinna kõrgusel kokku surutud	
B. Vertikaalsed liigutused		
TÕSTA	ettepoole pööratud peopesaga parem käsi osutab üles ja teeb aeglaselt ringliigutusi	
LANGETA	sissepoole pööratud peopesaga parem käsi osutab alla ja teeb aeglaselt ringliigutusi	

▼B

Tähendus	Kirjeldus	Joonis
KÕRGUSTE VAHE	käed näitavad vajalikku vahemaad	

C. Horisontaalsed liigutused

LIIGU EDASI	mõlemad ülespoole pööratud peopesadega ja küünarnukist kõverdatud käed teevad aeglaselt liigutusi keha suunas	
LIIGU TAGASI	mõlemad allapoole pööratud peopesadega ja küünarnukist kõverdatud käed teevad aeglaselt liigutusi kehast eemale	
Signaliseerija poolt vaadatuna PAREMALE	allapoole pööratud peopesaga parem käsi on rõhtsalt välja sirutatud ja teeb aeglaselt lühikesi liigutusi paremale	
Signaliseerija poolt vaadatuna VASAKULE	allapoole pööratud peopesaga vasak käsi on rõhtsalt välja sirutatud ja teeb aeglaselt lühikesi liigutusi vasakule	
VAHE RÕHTSUUNAS	käed näitavad vajalikku vahemaad	

▼B

Tähendus	Kirjeldus	Joonis
D. Oht		
OHT Hädaseiskamine	mõlemad ettepoole pööratud peopesadega käed on tõstetud üles	
KIIRESTI	kõik liigutused kiiremini	
AEGLASELT	kõik liigutused aeglasemalt	